Hallituksen esitys eduskunnalle ajoneuvolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 177/2020 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta

25.11.2020

Edunvalvontajohtaja Ari Herrala
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Yleisiä huomiota hallituksen esityksestä

- **Ajoneuvolaki uudistettaisiin vastaamaan autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetusta**
- Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti ainoastaan kansallisten ajoneuvoluokkien hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta
- EU-asetuksen asettamien vaatimusten vuoksi myös ajoneuvojen markkinavalvonnan asemaa vahvistettaisiin säätämällä uudesta seuraamusmaksusta
- **Muilta osin uusi ajoneuvolaki vastaisi sisällöllisesti pääosin voimassa olevaa ajoneuvolakia**
- **Ajoneuvolain rakennetta kuitenkin selkeytettäisiin, ja lakiin tehtäisiin useita lakiteknisiä korjauksia**
- **Autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetus tuli sovellettavaksi 1.9.2020**
- **Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyn 2020 aikana.**

© SKAL

Yleisiä huomiota hallituksen esityksestä

- **SKAL pitää perusteltuna sitä, että ajoneuvolaki muutetaan vastaamaan EU-asetuksia ja pääsääntöisesti hyvänä sitä, että päällekkäisyydet poistetaan**
- **SKAL näkisi kuitenkin hyvänä, että ajoneuvoluokituksen alaluokkien määritelmät kirjattaisiin ajoneuvolakiin, vaikka ne puite-asetuksessa ovatkin**
- **Alaluokkien kautta tulee useita erilaisia vaatimuksia ja vaatimusten rajauksia, joten olisi hyvä, jos rajat olisivat kaikkien helposti löydettävissä myös kansallisesta laista**

© SKAL

13 §: Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

- **Pykälässä säädettäisiin pakolliseksi tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa**
- **Kevyellä ajoneuvolla tarkoitettaisiin lähinnä henkilöautoja sekä kaksi- ja kolmipyöräisiä ajo-neuvoja**
- **Vaatimus koskisi kaikissa M-, N- ja O-luokan ajoneuvoissa vaadittua alleajosuojaa takana, N- ja O-luokan ajoneuvoissa vaadittua sivusuojaa sekä N-luokan ajoneuvoissa vaadittua alleajosuojaa edessä**

© SKAL

13 §: Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

- **SKAL pitää tarpeettomana ja haitallisena alleajosuojavaatimusta sellaisille puutavara-autoille, jotka on varustettu nosturilla ja joilla haetaan puita metsästä asti**
- **Puutavara-autoja käytetään pääasiassa sellaisilla alueilla ja olosuhteissa, missä ei ole kevyttä liikennettä**
  - **varsinkin talvella sellaisissa olosuhteissa, että sivusuojat eivät pysy ehjinä eikä paikoillaan ja tällöin ne ovat jopa turvallisuusriski**

- **Pykälän 7 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden**
  - **SKAL esittää, että valtuutusta ei kirjattaisi ehdollisena, vaan velvoittavana: ”Liikenne- ja viestintävirasto ~~voi~~ antaa tarkemmat määräykset**

© SKAL

38 §: Erikoiskuljetusajoneuvo

- **Lakiesityksen 38 §:ssä säädettäisiin erikoiskuljetusajoneuvosta ja erikoiskuljetus-ajoneuvon liikenteeseen hyväksymisen edellytyksenä olevan poikkeusluvan hakemisesta**
  - **kilpailun tasapuolisuuden vuoksi ei ole syytä vapauttaa tavaraliikenteessä käytettäviä traktorin perävaunuja ja traktoriin kytkettäviä hinattavia laitteita poikkeusluvan hakemisesta**

© SKAL

38 §: Erikoiskuljetusajoneuvo

- **Poikkeusmenettelyn piiristä esitetään poistettavaksi ajoneuvot, jotka eivät käytännössä ole edellyttäneet Liikenne- ja viestintäviraston tarveharkintaa poikkeusluvan myöntämisessä, vaan poikkeusluvat on myönnetty rutiiniluonteisesti hakemusten mukaisesti**
- **Esityksen mukaan poikkeuslupamenettelyn sijaan vaatimustenmukaisuus voitaisiin varmistaa suoraan katsastus- tai yksittäishyväksyntätoimipaikoilla, joissa ajoneuvo tarkastetaan**
- **Lakiesityksen lausunnolla olleen luonnoksen perusteluissa todettiin, että Liikenne- ja viestintävirasto tekisi katsastajille ja yksittäishyväksyjille tukimateriaalia, joilla varmistettaisiin, että katsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä otetaan huomioon kaikki olennaiset seikat**
- **Tästä hallituksen esityksestä tukimateriaalia koskeva kirjaus on poistettu**
- **SKAL pitää tukimateriaalia tarpeellisena katsastusten ja yksittäishyväksyntöjen yhdenmukaisuuden vuoksi ja esittää, että Liikenne- ja viestintävirastolle asetetaan velvoite tukimateriaalin tekemiseen**

© SKAL

96 §: Rekisteröintitodistus

- **Pykälän 1 momentissa säädettäisiin rekisteröintitodistuksen I osan antamisesta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle**
- **Rekisteri-ilmoituksen yhteydessä rekisteröintitodistuksen I osa annettaisiin ainoastaan sellaisten ajoneuvojen ja niiden perävaunujen omistajille tai haltijoille, joiden suurin tieliikenteessä sallittu massa on yli 3 500 kilogrammaa**
- **Tällaisia ajoneuvoja olisivat käytännössä M2-, M3-, N2-, N3-, O3- ja O4-luokan ajoneuvot sekä vastaavat vanhemmat ajoneuvoluokat**
- **SKAL pitää tätä erittäin tarpeellisena muutoksena aiempaan, koska erityisesti raskaassa kalustossa sallitun massan ja kuorman sijoittelun vaatimukset edellyttävät jatkuvaa tietoja ajoneuvon teknisistä ominaisuuksista**

© SKAL

96 §: Rekisteröintitodistus

- **Pykälän 5 momentissa säädettäisiin siitä, että kansainvälisessä liikenteessä rekisteröintitodistuksen I osa on pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana**
- **Kotimaisessa liikenteessä rekisteröintitodistuksen I osaa ei siis edellytettäisi mukana pidettäväksi**
- **SKAL esittää, että kuorma-autojen ja niiden perävaunujen osalta palautettaisiin myös kotimaan liikenteeseen edellytys pitää rekisteröintitodistus mukana ajoneuvossa ajon aikana**
- **Toimivista sähköisistä rekistereistä huolimatta erityisesti kuljettajan, mutta myös liikenteen valvojan on vaikea selvittää sallittuja massoja ja erityisesti uusissa pitkissä ajoneuvoyhdistelmissä erilaisia kääntyvyys- ja varuste-vaatimuksia ilman mukana pidettävää rekisteröintitodistusta**

© SKAL

149 §: Määräaikaiskatsastusvelvollisuus

- **Esityksen 149 §:n 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitkä ajoneuvot on esitettävä määräaikaiskatsastukseen**
- **M-, N-, O2-, O3-, O4-, L6e- ja L7e-luokan ajoneuvojen lisäksi luvanvaraisessa tavaraliikenteessä käytettävä T1b-, T2b- ja T3b-luokan ajoneuvo on esitettävä määräaikaiskatsastukseen**
- **Katsastusdirektiivin (2014/45/EU) mukaan katsastusvelvollisuus koskee kaikkia T1b-, T2b- ja T3b-luokan ajoneuvoja eli traktoreita, joiden rakenteellinen nopeus on yli 40 km/h**
- **Jäsenvaltiot voivat vapauttaa direktiivin soveltamisesta maa-, puutarha- tai metsätaloudessa, maanviljelyssä taikka kalataloudessa käytettävät ajoneuvot, joita käytetään vain asianomaisen jäsenvaltion alueella ja pääasiassa tällaisessa tuotannossa olevilla maa-aloilla, myös maa- tai metsätalouskäytössä olevilla teillä taikka pelloilla**

© SKAL

149 §: Määräaikaiskatsastusvelvollisuus

- **Esityksen 149 §:n 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitkä ajoneuvot on esitettävä määräaikaiskatsastukseen**
- **M-, N-, O2-, O3-, O4-, L6e- ja L7e-luokan ajoneuvojen lisäksi luvanvaraisessa tavaraliikenteessä käytettävä T1b-, T2b- ja T3b-luokan ajoneuvo eli traktori on esitettävä määräaikaiskatsastukseen**
- **Katsastusdirektiivin (2014/45/EU) mukaan katsastusvelvollisuus koskee kaikkia T1b-, T2b- ja T3b-luokan ajoneuvoja eli traktoreita, joiden rakenteellinen nopeus on yli 40 km/h**
- Jäsenvaltiot voivat vapauttaa direktiivin soveltamisesta maa-, puutarha- tai metsätaloudessa, maanviljelyssä taikka kalataloudessa käytettävät ajoneuvot, joita käytetään vain asianomaisen jäsenvaltion alueella ja pääasiassa tällaisessa tuotannossa olevilla maa-aloilla, myös maa- tai metsätalouskäytössä olevilla teillä taikka pelloilla

© SKAL

149 §: Määräaikaiskatsastusvelvollisuus

- **Kun katsastusvelvollisuutta esitetään vain yli 60 km/h traktoreille, se vääristää kilpailua kuorma-autokuljetuksiin nähden ja on EU:n katsastusdirektiivin vastainen**
- **Esityksellä vaarannetaan liikenneturvallisuutta, kun jatkuvasti tieliikenteeseen käytetään ajoneuvoja, joita ei katsasteta, eikä niille ole asetettu muutakaan menetelmää, jolla varmistettaisiin niiden tekninen tieliikenteeseen riittävä kunto**
- **SKAL edellyttää, että traktoreiden katsastus-velvollisuus tulee säätää EU:n katsastusdirektiivin mukaiseksi**

© SKAL

Kiitos!

#tietkuntoon

